

stichting orgelkring "hendrik niehoff"

gevestigd te 's-hertogenbosch

Programma van het concert in de Sint-Janskathedraal te 's-Hertogenbosch
op dinsdag 7 september om 20.00 uur door **Tobias Horn**.

Tobias Horn studeerde van 1992 tot 1999 kerkmuziek A en orgel aan de Staatshogeschool voor Muziek en Beeldende Kunst in Stuttgart, nadat hij reeds als kind klavier-, cello- en orgelonderwijs ontvangen had. Hij sloot zijn studie met het solistendiploma voor orgel af. Hij studeerde verder bij Ben van Oosten (Den Haag), en Jean Boyer (Lyon/Lille). Doordat hij meerdere nationale en internationale orgelconcoursen won, werd hij internationaal als concertgever uitgenodigd, onder andere in Neurenberg, Maastricht, Krakau, Bergen (N), Straatsburg, Wenen, Rotterdam, Aken, Antwerpen en Sankt Gallen. In de jaren 2010 tot 2012 volgen CD-opnamen en concertreizen in de USA, Zwitserland, Nederland, België, Noorwegen, Polen en Italië.

Als dirigent heeft Tobias Horn in de laatste jaren de grote oratoria en passioenen van Bach, het Requiem van Verdi, Duruflé, Fauré en Mozart, de mis in c-moll van Mozart, de Schöpfung van Haydn en orkestwerken van Bach, Mozart en Poulenc uitgevoerd.

1. Fantasia super: Komm, heiliger Geist, Herre Gott BWV 651
(uit het Leipziger autograaf) Johann Sebastian Bach 1685-1750
2. Passacaglia d-moll BuxWV 161 Dietrich Buxtehude 1637-1707
3. Magnificat Primi Toni BuxWV 203 Dietrich Buxtehude
4. Magnificat II. Toni (4 Verse) Matthias Weckmann 1619-1674
5. Passacaglia c-moll BWV 582 Johann Sebastian Bach
6. Koraalbewerking "Meine Seele erhebt den Herren" BWV 648
(uit de Schübler-koralen) Johann Sebastian Bach
7. Variaties over de basso continuo van de eerste zin van de
cantate "Weinen, Klagen, Sorgen, Zagen" van J.S. Bach Franz Liszt 1811-1886

Bachs toonzetting van het gebed om de komst van de heilige Geest is het openingsstuk van de zogenaamde "Leipziger Korallen", een verzameling van koraalbewerkingen, die in het handschrift van de componist zelf bewaard is gebleven. Bach greep bij de samenstelling van de stukken hoofdzakelijk op composities uit zijn tijd in Weimar terug, die hij in de late Leipziger jaren bewerkte. De cantus firmus van het Pinksterlied verschijnt in lange noten in het pedaal.

De Passacaglia van Buxtehude is een vierdelig stuk met een ostinaat basthema. Deze compositie was zeker een voorbeeld voor Bachs Passacaglia in c-moll, een jeugdwerk, waarin Bach op een thema van de Franse componist André Raison teruggreep. In aansluiting op de variaties op dit ostinato bewerkte Bach het thema tot een breed uitgewerkte fuga.

In het midden van het programma zijn drie Magnificat-toonzettingen te horen. De lofzang van Maria heeft zijn liturgische plaats traditioneel in de Vespersdienst. De verklanking door Buxtehude ziet af van toepassing van een cantus firmus. De verschillende delen van het stuk zijn gekoppeld aan de verzen van het Canticum uit het Lucas evangelie.

Matthias Weckmann verwerkt in zijn compositie een deel van de gregoriaanse cantus firmus (et exultavit) in vier koraalvariaties.

Bachs bewerking is een transcriptie van een zin uit de gelijknamige cantate BWV 10 en stamt uit de Schübler korallen. De sopraanmelodie is de "tonus peregrinus", waarop het Magnificat gebruikelijkerwijze in de Liturgie gezongen werd.

Aan het werk van Liszt ligt, evenals aan de hiervoor gespeelde werken van Bach en Buxtehude, de techniek van de ostinato-variantie ten grondslag. Het thema is aan twee identieke werken van Bach ontleend, waarin de meester uit Leipzig (evenals in de koraalbewerking uit de Schübler korallen) zich als meester van de parodie-techniek laat kennen. In het werk van Liszt, dat ontstaan is onder invloed van het verdriet om de vroege dood van zijn dochter Blandine, wordt het thema van Bach in verschillende variaties aan een destructie en reconstructie onderworpen. Net als de Bachcantate BWV 12 eindigt het werk troostrijk met het koraal "Wat God doet, dat is welgedaan".